

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2016)0290

Masakry we wschodniej części Konga

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 23 czerwca 2016 r. w sprawie masakr we wschodniej części Konga (2016/2770(RSP))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (DRK), w szczególności rezolucje z dnia 10 marca 2016 r.¹ i 9 lipca 2015 r.²,
- uwzględniając rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP–UE z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie sytuacji przedwyborczej i stanu bezpieczeństwa w DRK,
- uwzględniając oświadczenia wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz jej rzecznika dotyczące sytuacji w Demokratycznej Republice Konga,
- uwzględniając oświadczenia delegatury UE w Demokratycznej Republice Konga w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka w tym kraju,
- uwzględniając konkluzje Rady w sprawie Demokratycznej Republiki Konga z dnia 23 maja 2016 r.,
- uwzględniając roczne sprawozdanie UE dotyczące praw człowieka i demokracji na świecie w 2014 r., przyjęte przez Radę w dniu 22 czerwca 2015 r.,
- uwzględniając list otwarty z dnia 14 maja 2016 r. przesłany przez grupy społeczeństwa obywatelskiego z rejonu miast Beni, Butembo i Lubero do prezydenta Demokratycznej Republiki Konga,
- uwzględniając deklarację z Nairobi z grudnia 2013 r.,
- uwzględniając umowę pod nazwą Ramy pokoju, bezpieczeństwa i współpracy dla Demokratycznej Republiki Konga i regionu, podpisaną w Addis Abebie w lutym 2013 r.,
- uwzględniając rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ w sprawie DRK, w szczególności

¹ Teksty przyjęte, P8_TA(2016)0085.

² Teksty przyjęte, P8_TA(2015)0278.

rezolucję nr 2198 (2015) w sprawie wznowienia sankcji nałożonych na DRK i mandatu grupy ekspertów oraz rezolucję nr 2277 (2016), w której przedłużono o rok mandat misji stabilizacyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych w DRK (MONUSCO),

- uwzględniając sprawozdanie grupy ekspertów ONZ ds. DRK z dnia 23 maja 2016 r.,
 - uwzględniając roczne sprawozdanie Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka w sprawie sytuacji w zakresie praw człowieka i działalności Wspólnego Biura ONZ ds. Praw Człowieka w DRK z dnia 27 lipca 2015 r.,
 - uwzględniając decyzje i orzeczenia wydane przez Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości,
 - uwzględniając wydane w dniu 2 września 2015 r. wspólne oświadczenie prasowe międzynarodowych wysłanników w regionie Wielkich Jezior w sprawie wyborów w DRK,
 - uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie sytuacji w DRK,
 - uwzględniając sprawozdania Sekretarza Generalnego ONZ z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie misji stabilizacyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych w DRK oraz w sprawie wdrożenia Ram pokoju, bezpieczeństwa i współpracy dla Demokratycznej Republiki Konga i regionu,
 - uwzględniając zmienioną umowę o partnerstwie z Kotonu,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów z czerwca 1981 r.,
 - uwzględniając Afrykańską kartę na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów,
 - uwzględniając konstytucję kongijską z dnia 18 lutego 2006 r.,
 - uwzględniając art. 123 ust. 2 i 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że stan bezpieczeństwa w Demokratycznej Republice Konga wciąż się pogarsza w północno-wschodniej części kraju, gdzie nadal działają dziesiątki ugrupowań zbrojnych i odnotowuje się liczne przypadki masakr, rekrutacji dzieci i wykorzystywania ich przez ugrupowania zbrojne oraz powszechnej przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć;
- B. mając na uwadze, że od października 2014 r. do maja 2016 r. w rejonie miast Beni, Lubero i Butembo ponad 1 160 osób zostało brutalnie zamordowanych, ponad 1 470 osób zaginęło, liczne domy, ośrodki zdrowia i szkoły zostały spalone, a wiele kobiet, mężczyzn i dzieci padło ofiarą przemocy seksualnej;
- C. mając na uwadze, że wiele wiosek na tych terenach znajduje się obecnie pod okupacją ugrupowań zbrojnych;
- D. mając na uwadze, że bezczynność i milczenie rządu DRK w obliczu tych aktów okrucieństwa, których prawdopodobnie dopuszczają się zarówno uzbrojone grupy rebeliantów, jak i państwowe siły zbrojne, powodują wzrost niezadowolenia;

- E. mając na uwadze wyjątkowo brutalny charakter zabójstw, w niektórych przypadkach popełnionych w pobliżu miejsc stacjonowania oddziałów armii kongijskiej (FARDC) oraz baz misji pokojowej ONZ w DRK (MONUSCO);
 - F. mając na uwadze, że masakry te spotykają się z obojętnością społeczności międzynarodowej oraz milczeniem ze strony mediów;
 - G. mając na uwadze, że na mocy konstytucji prezydent DRK jest gwarantem integralności i niepodległości kraju, bezpieczeństwa mieszkańców i mienia oraz prawidłowego funkcjonowania instytucji państwowych, a jednocześnie jest głównym dowódcą sił zbrojnych kraju;
 - H. mając na uwadze ogromne napięcia polityczne w DRK spowodowane tym, że prezydent Kabila, który jest u władzy od 2001 r., z mocy konstytucji powinien odejść z urzędu w dniu 20 grudnia 2016 r., lecz dotychczas nie ogłosił, że to uczyni;
 - I. mając na uwadze, że armia kongijska i MONUSCO obecne są w regionie w celu utrzymania stabilności, zwalczania ugrupowań zbrojnych i ochrony ludności cywilnej;
 - J. mając na uwadze przedłużenie i wzmocnienie mandatu MONUSCO;
 - K. mając na uwadze, że powszechny brak skuteczności w wymierzaniu sprawiedliwości osobom odpowiedzialnym za łamanie praw człowieka tworzy klimat bezkarności i sprzyja popełnianiu kolejnych zbrodni;
 - L. mając na uwadze, że głównym wyzwaniem dla utrzymania pokoju są słabnące działania DRK mające na celu demobilizację tysięcy rebeliantów i włączenie ich do armii narodowej albo ułatwienie im przejścia do życia cywilnego;
 - M. mając na uwadze, że według szacunków organizacji humanitarnych 7,5 mln ludzi potrzebuje obecnie pomocy; mając na uwadze, że w wyniku trwającego konfliktu i prowadzonych operacji wojskowych 1,5 mln osób zostało wewnętrznie przesiedlonych, a ponad 400 000 musiało uciekać z kraju;
 - N. mając na uwadze, że Biuro ds. Koordynacji Pomocy Humanitarnej Organizacji Narodów Zjednoczonych (OCHA) informuje o rosnącej liczbie uprowadzeń pracowników pomocy humanitarnej i konwojów oraz ataków na nich, co zmusza organizacje humanitarne do dostarczania pomocy z opóźnieniem i zawieszania działalności;
 - O. mając na uwadze, że masakry we wschodniej części Konga wynikają z powiązań między polityką regionalną i krajową, instrumentalizacją napięć etnicznych i eksploatacją zasobów;
1. wyraża głębokie zaniepokojenie w związku z eskalacją przemocy oraz alarmującą, pogarszającą się sytuacją humanitarną w DRK, wywołaną w szczególności trwającymi od ponad 20 lat konfliktami zbrojnymi we wschodnich prowincjach; wyraża ubolewanie z powodu ofiar śmiertelnych i składa wyrazy współczucia ludności DRK;
 2. ponawia skierowane do wszystkich stron konfliktu wezwanie do natychmiastowego zaprzestania stosowania przemocy, złożenia broni, zwolnienia wszystkich dzieci ze służby w swoich szeregach i propagowania dialogu na rzecz pokojowego i trwałego rozwiązania konfliktu; apeluje zwłaszcza o szybkie i aktywne wznowienie współpracy między

MONUSCO a siłami zbrojnymi DRK (FARDC), na podstawie umowy o współpracy wojskowej podpisanej 28 stycznia 2016 r. w Kinszasie, aby przywrócić i umocnić pokój i bezpieczeństwo zarówno w regionie wschodnim, jak i w całym kraju;

3. przypomina, że neutralizacja wszystkich ugrupowań zbrojnych w regionie znacznie przyczyni się do budowy pokoju i stabilności, oraz wzywa rząd DRK, aby nadał tym działaniom szczególną wagę oraz przywrócił bezpieczeństwo wszystkich obywateli i stabilność w rejonie miast Beni, Lubero i Butembo;
4. apeluje, aby społeczność międzynarodowa, przy pełnej współpracy ze strony rządu DRK i MONUSCO, wszczęła w trybie pilnym szczegółowe, niezależne i przejrzyste dochodzenie w sprawie masakr; zwraca się o zwołanie w trybie nagłym posiedzenia międzynarodowych wysłanników w regionie Wielkich Jezior w sprawie wyborów w DRK w celu podjęcia odpowiednich działań na rzecz ich przeprowadzenia, takich jak mobilizacja Rady Bezpieczeństwa ONZ;
5. podkreśla, że sytuacja ta nie powinna uniemożliwić przeprowadzenia wyborów zaplanowanych zgodnie z konstytucją; podkreśla, że udane i terminowe przeprowadzenie wyborów będzie miało kluczowe znaczenie dla długoterminowej stabilności i rozwoju tego kraju;
6. wzywa prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK), aby zebrał informacje i zbadał nadużycia w celu ustalenia, czy istnieją podstawy do wszczęcia przez MTK dochodzenia w sprawie zarzutów popełnienia zbrodni w rejonie miasta Beni;
7. ponownie podkreśla, że winni łamania praw człowieka, zbrodni wojennych, zbrodni przeciw ludzkości oraz przemocy seksualnej wobec kobiet i dziewcząt, a także werbowania dzieci-żołnierzy nie mogą pozostać bezkarni; podkreśla, że osoby odpowiedzialne za jakiegokolwiek z powyższych czynów muszą być zgłaszane, identyfikowane, ścigane i karane zgodnie z krajowym i międzynarodowym prawem karnym;
8. wzywa do sporządzenia sprawozdania oceniającego działania MONUSCO oraz do udostępnienia jego treści opinii publicznej; z zadowoleniem przyjmuje rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2277 (2016), w której przedłużono mandat MONUSCO i zwiększono jej kompetencje w dziedzinie ochrony ludności cywilnej i praw człowieka, w tym w odniesieniu do kwestii przemocy ze względu na płeć i przemocy wobec dzieci;
9. apeluje do MONUSCO, aby wykorzystwała w pełni ten mandat w celu ochrony ludności cywilnej za pomocą „przeformowania sił” i zapewniła sobie tym samym większą zdolność operacyjną w zakresie ochrony ludności cywilnej dzięki mechanizmom szybkiego rozmieszczania i rozpoznania z powietrza we wschodniej części Konga, w tym dzięki patrolom i mobilnym bazom operacyjnym;
10. wzywa Unię Afrykańską i UE do zapewnienia stałego dialogu politycznego między krajami regionu Wielkich Jezior w celu zapobiegania dalszej destabilizacji; ubolewa, iż osiągnięto jedynie ograniczone postępy we wdrażaniu porozumienia ramowego dotyczącego pokoju, bezpieczeństwa i współpracy z lutego 2013 r., oraz wzywa wszystkie strony umowy do aktywnego uczestnictwa w działaniach na rzecz stabilizacji;
11. podkreśla, że społeczeństwo obywatelskie powinno uczestniczyć we wszelkich

działaniach na rzecz ochrony ludności cywilnej i rozwiązania konfliktów, a rząd DRK i społeczność międzynarodowa muszą zapewnić obrońcom praw człowieka ochronę i platformę do działania;

12. uznaje wysiłki władz kongijskich na rzecz zwalczania bezkarności i zapobiegania przemocy seksualnej oraz przemocy wobec dzieci, lecz uważa, że postępy w tym zakresie nadal są wolne;
13. przypomina UE, że musi istnieć spójność między różnymi dziedzinami prowadzonej przez nią polityki, w tym dotyczącej handlu bronią i handlu surowcami, a negocjacje porozumień w regionie muszą sprzyjać pokojowi, stabilności, rozwojowi i poszanowaniu praw człowieka;
14. wzywa UE, by rozpatrzyła możliwość nałożenia ukierunkowanych sankcji, w tym zakazu podróżowania i zamrożenia aktywów, na osoby odpowiedzialne za masakry we wschodniej części Konga oraz za brutalne represje w DRK, tak aby zapobiec dalszej przemocy;
15. wzywa UE i jej państwa członkowskie do utrzymania wsparcia dla ludności DRK w celu poprawy warunków życia grup szczególnie wrażliwych, w szczególności osób wewnętrznie przesiedlonych;
16. potępia wszystkie ataki skierowane przeciwko organizacjom humanitarnym oraz przypadki utrudniania dostępu pomocy humanitarnej; wzywa wszystkie strony konfliktu do poszanowania niezależności, neutralności i bezstronności organizacji humanitarnych;
17. potwierdza, że działalność przedsiębiorstw musi być w pełni zgodna z międzynarodowymi standardami praw człowieka; wzywa zatem państwa członkowskie do dopilnowania, by przedsiębiorstwa podlegające ich prawu krajowemu nie lekcewały praw człowieka i standardów międzynarodowych związanych z działalnością w państwach trzecich;
18. z zadowoleniem przyjmuje starania władz kongijskich służące wdrożeniu przepisów zabraniających handlu surowcami mineralnymi i ich przetwarzania na obszarach, gdzie dochodzi do nielegalnej eksploatacji minerałów, takich jak obszary kontrolowane przez ugrupowania zbrojne; wzywa władze kongijskie do lepszego wdrażania przepisów i umożliwienia dokładniejszej kontroli umów w sektorze wydobywczym oraz kontroli w związku ze sprzeniewierzeniem dochodów z górnictwa; wzywa UE do wspierania starań DRK w tym zakresie dzięki polityce współpracy na rzecz rozwoju; z zadowoleniem przyjmuje niedawno uzgodnione porozumienie europejskie w sprawie obowiązkowych kontroli należytej staranności dotyczących dostawców minerałów z regionów ogarniętych konfliktami, ponieważ jest to pierwszy krok umożliwiający przedsiębiorstwom europejskim wywiązać się z obowiązków w tym zakresie, a ponadto wzywa UE do przełożenia tego porozumienia na ambitne przepisy i niezwłocznego ich przyjęcia;
19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji /wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, Radzie AKP-UE, Sekretarzowi Generalnemu ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ oraz prezydentowi, premierowi i parlamentowi Demokratycznej Republiki Konga.